

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 9T/27/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415010116
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Stieranka
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5415010116.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.01.2016 v Dolnom Kubíne takto

rozhodol:

Obžalovaný

Ľ. F., nar. XX.XX.XXXX T. N., trvale bytom Y. D. č. XXX, t.č. bytom Y., Š. I.. Č.. XXX/XX

je vinný, že

v Y. D. a všade tam, kde sa zdržiaval v období od 01.10.2013 do 12.01.2016, si ako rodič neplnil riadne a včas svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu voči jeho synovi J., nar. XX.XX.XXXX vyplývala zo Zákona o rodine, pričom rozsah a spôsob jej plnenia bol v období od 21.08.2013 do 06.07.2014 určený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/63/2014 zo dňa 23.09.2014 a v období od 07.07.2014 doteraz určený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/90/2013 zo dňa 05.09.2013 vždy sumou 120,- € mesačne do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa T. F., nar. XX.XX.XXXX, keďže výživné v žalovanom období zaplatil len v decembri 2013 vo výške 150,- € a následne bola v rámci exekučného konania vedeného u súdneho exekútora JUDr. Martina Hucíka pod č. EX-395/2014 v prospech syna obžalovaného vymožená suma 1.952,22 € a takto konal napriek tomu, že v žalovanom období mal príjem ako zamestnanec od rôznych zamestnávateľov (STADREKO, s.r.o., IČO: 36 410 420; Janka Šimková - JAMAT, IČO: 37 086 715; IN Services s.r.o., IČO: 35 863 773; Europersonal & Fabrika s.r.o., IČO: 44 972 911; BILLA s.r.o., IČO: 31 347 037; IN Production s.r.o., IČO: 47 331 534), pričom nevyvinul dostatočné úsilie o dosiahnutie vyššieho príjmu a pracovný pomer v spoločnosti BILLA, s.r.o. ukončil dňa 01.11.2015 na vlastnú žiadosť, čím mu za obdobie od 01.10.2013 do súčasnej doby vznikol dlh na výživnom voči synovi J. vo výške 1.407,78 €,

teda najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil z nedbanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin páchal závažnejším spôsobom - po dlhší čas, čím spáchal prečin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák. a za to mu súd ukladá

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 37 písm. m) Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov.

Súd podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., z dôvodov uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., výkon trestu odňatia slobody podmieniene odkladá a ukladá obžalovanému probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Súd podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. ustanovuje obžalovanému skúšobnú dobu na tri roky.

Súd podľa § 51 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. prikazuje obžalovanému v skúšobnej dobe:

- zaplatiť zameškané výživné voči synovi J. vo výške 1.407,78 €
- platiť riadne a včas bežné mesačné výživné voči synovi J.
- zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podal voči obžalovanému dňa 23.06.2015 obžalobu pre skutok uvedený vo výroku rozsudku.

Okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dňa 06.10.2015 a 12.01.2016 dokazovanie v nasledovnom rozsahu:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní (č.l. 160, 209) vyhlásil, že je nevinný a následne vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 7, 106). Potvrdil, že je otcom troch synov, ktorí sa narodili počas trvania jeho manželstva s ich matkou, svedkyňou T. F.. Rovnako potvrdil, že jeho vyživovacia povinnosť voči najmladšiemu synovi J. naďalej trvá. Namietal však výšku výživného, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín vo veci sp. zn. 8P/90/2013 vo výške 120,- € mesačne. Tvrdil, že nie je schopný uhrádzať mesačné výživné v takejto výške. Výživné je od neho vymáhané súdnym exekútorom formou zrážok zo mzdy. Okrem peňazí, ktoré sú mu takto zrazené, neposiela pre syna žiadne peniaze ako výživné. Potvrdil, že v minulosti žiadal o zníženie výživného, ale jeho návrh bol zamietnutý. Priznal, že zamestnanie v spoločnosti Billa, s.r.o. ukončil na vlastnú žiadosť, pretože zamestnávateľ nebol ochotný akceptovať jeho finančné požiadavky. Následne sa obžalovaný zamestnal len cez pracovnú agentúru, kde má horšie finančné podmienky ako u predchádzajúceho zamestnávateľa.

Svedkyňa T. F. na hlavnom pojednávaní (č.l. 161, 210) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 12, 111). Uviedla, že s odsúdeným žila v manželskom zväzku, počas ktorého sa im narodili traja synovia. V čase rozvodu boli starší dvaja synovia už dospelí a najmladší z nich J. bol zverený do jej starostlivosti a obžalovanému bola určená povinnosť platiť výživné vo výške 120,- € mesačne. Návrh na rozvod ich manželstva podala ona, pretože obžalovaný sa prestal podieľať na financovaní chodu domácnosti a neprispieval ani na výživu najmladšieho syna. Okrem toho obžalovaný požíval alkoholické nápoje vo veľkej miere. Keďže obžalovaný si ani po rozvode manželstva nezačal plniť vyživovaciu povinnosť voči synovi J. (zaplatil len v decembri 2013 sumu 150,- €), podala návrh na vykonanie exekúcie, ktorá stále prebieha a sporadicky sú vykonávané obžalovanému zrážky zo mzdy. Nedosahuje to však výšku súdom určeného výživného. Svedkyňa preto požiadala aj o vyplácanie tzv. náhradného výživného, ktoré jej bolo priznané. Obžalovaný sa s týmto synom nestretáva, nenavštevuje ho, ani ho neberie na žiadne výlety a nekupuje mu žiadne darčeky. Svedkyňa potvrdila realizáciu jednotlivých úhrad od exekútora v celkovej výške zodpovedajúcej sume uvedenej vo výroku rozsudku. Okrem peňazí vymožených prostredníctvom exekúcie, obžalovaný ani v priebehu súdneho konania nezaplatil žiadne výživné. S výchovou syna J. jej pomáhajú aj staršie deti a s ich pomocou dokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť tomuto dieťaťu.

Ďalej súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov:

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/90/2013 bolo preukázané, že obžalovaný uzavrel v r. 1988 manželstvo so svedkyňou F., pričom počas trvania ich manželstva sa obaja stali rodičmi troch synov (Ľ. - XXXX, J. - XXXX, J. - XXXX). Ich manželstvo bolo rozsudkom zo dňa 05.12.2013 na návrh svedkyne rozvedené, pričom najmladší syn J. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a odsúdenému bola uložená povinnosť platiť synovi výživné vo výške 120,- € mesačne počnúc dňom 07.07.2014. Okresný súd ako hlavnú príčinu rozvratu manželstva konštatoval neprimerané požívanie alkoholu zo strany obžalovaného a nedostatočné finančné zabezpečenie rodiny z jeho strany. Súd zdôraznil, že obžalovaný prišiel o stabilný príjem vlastnou vinou, keď najskôr podal výpoveď vo firme Železnice SR a zamestnal sa ako vodič kamiónu, kde zamestnávateľ zakrátko ukončil s ním pracovný pomer, keďže obžalovaný spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu a bol mu uložený trest zákazu činnosti. Voči výroku o rozvode manželstva ako aj voči výške výživného podal obžalovaný odvolanie. Krajský súd v Žiline však rozsudok okresného súdu potvrdil a zopakoval, že obžalovaný sa správa veľmi nezodpovedne a tiež požíva alkoholické nápoje v nadmernom množstve. Podané odvolanie krajský súd vyhodnotil ako vyslovene účelové. Ohľadom určeného výživného aj krajský súd potvrdil, že jeho výška plne zodpovedá nielen potrebám dieťaťa, ale aj schopnostiam a možnostiam obžalovaného.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/63/2014 bolo preukázané, že okresný súd na návrh matky dodatočne (23.09.2014) určil výšku vyživovacej povinnosti obžalovaného voči synovi J. aj za obdobie do právoplatnosti rozvodového rozsudku (od 21.08.2013 do 06.07.2014), a to vo výške 120,- € mesačne. Obžalovaný s určením výživného za toto obdobie v tejto výške súhlasil.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/107/2014 bolo preukázané, že obžalovaný v novembri 2014 požiadaval o zníženie výživného na sumu 50,- € mesačne. Jeho návrh však okresný súd dňa 10.02.2015 zamietol.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 0T/66/2012 mal súd preukázané, že obžalovaný v auguste 2012 ako vodič kamiónu s návesom jazdil po meste Martin opitý (2,25 %), pričom v takom stave zavinil dopravnú nehodu, keď na svetelnej križovatke narazil do iného vozidla. Za taký čin mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 4 rokov. Trestný rozkaz v tejto veci sa stal právoplatným dňa 02.08.2012.

Zo správ exekútora (č.l. 145-147, 165-167, 196) bolo preukázané, že zo mzdy obžalovaného bolo zrazené výživné v takom rozsahu ako je uvedené vo výroku rozsudku. Počas exekúcie obžalovaný dobrovoľne neuhradil žiadne výživné.

Zo správ od zamestnávateľov, vrátane súvisiacich listín (č.l. 37-47, 197-208), v spojení s lustráciou Sociálnej poisťovne (č.l. 48-58, 183-194) mal súd preukázané doby jednotlivých pracovných pomerov (brigád) obžalovaného. Zo správ úradu práce vyplýva, že obžalovaný bol naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v novembri 2014 (č.l. 59, 143). Obžalovaný nie je poberateľom dávok v hmotnej núdzi, ani príspevku na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (č.l. 61, 62). Namiesto obžalovaného štát vyplácal matke dieťaťa náhradné výživné (č.l. 31-34, 63), čo potvrdila aj zamestnankyňa úradu práce, svedkyňa T. (č.l. 14).

Z lustrácií ohľadom povesti obžalovaného (č.l. 177-182) bol preukázané, že okrem odsúdenia vo veci sp. zn. 0T/66/2012 sú ostatné odsúdenia obžalovaného už zahladené. Obžalovaný zatiaľ ešte nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchal ho obžalovaný, ktorý je za jeho spáchanie trestne zodpovedný.

Existencia vyživovacej povinnosti obžalovaného voči jeho dvom dcéram vyplýva priamo zo zákona (§ 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z.). Jeho otcovstvo je preukázané podľa rodných listov detí (podľa spisu sp. zn. 8P/90/2013). Obžalovaný svoje otcovstvo ani nepopieral.

Výška jeho vyživovacej povinnosti k deťom bola v danom období určená dvomi rozsudkami Okresného súdu Dolný Kubín tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Schopnosti a možnosti obžalovaného boli v tomto smere v rámci jednotlivých tzv. opatrovníckych súdnych konaní (8P/90/2013, 8P/63/2014, 8P/107/2014) opakovane preskúmané prakticky počas celého žalovaného obdobia. Hoci súd nebol teraz viazaný výškou vyživovacej povinnosti určenej rozsudkami v civilných veciach (§ 7 ods. 1 Tr. por.), dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní mal súd spoľahlivo preukázané, že takto určená výška vyživovacej povinnosti v žalovanom období plne zodpovedala schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom obžalovaného.

Súd pritom prihliadal na ustanovenia § 62 a § 63 Zákona o rodine, z ktorých vyplývajú okrem iného tieto závery:

- plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť
- dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov
- rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov
- každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa
- rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima.
- výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov
- pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Vychádzajúc z týchto ustanovení Zákona o rodine súd konštatuje, že obžalovaný bol v žalovanom období schopný (pri riadnom plnení si svojich povinností) platiť výživné voči svojmu synovi v takej výške, ako mu bolo určené v občianskom súdnom konaní. Neboli zistené žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mu znemožňovali plniť si túto rodičovskú povinnosť voči synovi v súdom určenom rozsahu. Len v dôsledku dlhodobo nesprávne nastavených priorit spôsobu života obžalovaného došlo k jeho omeškaniu s platením výživného. Ani prebiehajúce trestné konanie ho neprimárne zásadne zmeniť svoje správanie a hierarchiu svojich priorit.

Pri hodnotení majetkových pomerov obžalovaného a jeho syna súd vychádzal z listinných dôkazov, ktoré boli zhromaždené v pripojených opatrovníckych spisoch, vrátane dôkazov zhromaždených v

prebiehajúcim trestnom konaní. Obžalovaný nepopieral, že výživné neplní riadne a včas, akurát svoje konanie obhajoval poukazovaním na zlú finančnú situáciu. Jeho obhajoba v tomto smere však neobstojí. Obžalovaný nie je poberateľom invalidného dôchodku. V trestnom konaní nebola preukázaná existencia žiadnych telesných obmedzení, ktoré by mu objektívne bránili vo vykonávaní fyzickej práce.

Plodenie detí nie je šport ani zábava. Každý rodič splodením dieťaťa preberá na seba povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý život. Preto je nevyhnutné, aby sa správval tak, aby dokázal vždy a za každých okolností urobiť týmto svojim záväzkom a povinnostiam zadosť (rozh. NS ČR č. 4 Tdo 250/2012). Ak u obžalovaného nastala ťažšia finančná situácia, bol ako rodič povinný prispôbiť svoj životný štandard týmto novovzniknutým okolnostiam a tento primerane znížiť, a to až na úroveň pokrytia iba svojich objektívnych základných životných potrieb. Ak svoj štandard znižovať nechcel, mal zvýšiť svoju aktivitu smerom k získaniu takej adekvátnej práce, ktorej finančné ohodnotenie bude postačovať na zabezpečenie potrieb jeho syna.

V tejto súvislosti však nemožno prehliadať postoj obžalovaného k hľadaniu si stabilného zamestnania. Obžalovaný síce formálne už dlhší čas deklaruje, že si hľadá zamestnanie, ale reálne kroky tomu nezodpovedajú. Jeho nezodpovedné konanie v tomto smere tak, ako ho opakovane konštatovali súdy v opatrovníckych veciach (ním iniciované ukončenie pracovného pomeru vo firme Železnice SR; zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny, ktoré viedlo k ukončeniu pracovného pomeru u ďalšieho zamestnávateľa), pokračuje aj v súčasnosti, kedy obžalovaný opäť ukončil pracovný pomer v spoločnosti BILLA, s.r.o., aby sa vzápätí zamestnal len ako tzv. agentúrny zamestnanec za horších finančných podmienok (č.l. 209).

Ohľadom rozsahu zavineného konania obžalovaného, t.j. výšky dlhovaného výživného, súd vychádzal z vyjadrení obžalovaného a matky detí, ktorých vyjadrenia v tomto smere sú riadne podložené správami súdneho exekútora o vymožených sumách. Obžalovaný napokon ani nerozporoval výšku a počet jednotlivých úhrad.

Súd však neprihliadal na úhradu výživného, ktorá mala byť zrealizovaná zrážkou zo mzdy obžalovaného v mesiacoch november, resp. december 2015, keďže tieto zrazené sumy ešte neboli u súdneho exekútora zaevidované a nám poukázané matke dieťaťa. Na tieto platby sa samozrejme prihliadne pri hodnotení spôsobu života obžalovaného počas skúšobnej doby, vrátane skúmania rozsahu splnenia uložených povinností.

Súd následne upravil opis žalovaného skutku oproti podanej obžalobe tak, aby tento zodpovedal preukázanému rozsahu protiprávneho konania, prihliadajúc pritom na to, aby totožnosť skutku zostala zachovaná (§ 278 ods. 1 Tr. por.). Súd upravil celkovú výšku dlhu obžalovaného tak, aby táto zodpovedala reálne zaplateným (vymoženým) sumám výživného. V podanej obžalobe totiž prokurátor vychádzal z údajov platných ku dňu podania obžaloby, zatiaľ čo pre súd bol rozhodujúci stav ku dňu vyhlásenia rozsudku, keďže išlo o tzv. neuzavretý skutok. Súd zároveň ohraničil obdobie páchania žalovaného skutku dňom vyhlásenia rozsudku.

Takéto dlhodobé konanie (nečinnosť) obžalovaného súd právne kvalifikoval ako prečin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák. Jeho viac ako dvojročné konanie súd vyhodnotil ako úmyselné, keďže obžalovaný bol minimálne uzrozumený s tým, že neplnením vyživovacej povinnosti bude priamo dotknutý záujem jeho syna (§ 15 písm. b) Tr. zák.).

Súd teda neakceptoval prokurátorom navrhovanú, miernejšiu právnu kvalifikáciu žalovaného skutku (§ 207 ods. 1 Tr. zák.). Prokurátor totiž nerespektoval ustálenú judikatúru a nezohľadnil, že obžalovaný už v čase podania obžaloby takto konal závažnejším spôsobom, t.j. po dlhší čas (rozh. KS Žilina č. Jtk-1/12-II). V danom prípade je zrejme, že u obžalovaného nejde o ojedinelý exces v jeho správaní, o chvíľkové zanedbanie si jeho rodičovských povinností, ale ide o dlhodobu sa opakujúcu zavinenú konanie obžalovaného. Obžalovaný ničím reálne nepreukázal snahu o zmenu svojho doterajšieho spôsobu života, či postoja k plneniu si základnej rodičovskej povinnosti.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zák., pričom v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Na strane obžalovaného možno konštatovať, že existuje jedna priťažujúca okolnosť, keďže obžalovaný bol v r. 2012 odsúdený za trestný čin „Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky“ podľa § 289 ods. 4 Tr. zák. Toto odsúdenie stále nie je zahladené. Oproti tomu nebola zistená existencia žiadnej poľahčujúcej okolnosti.

Vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností súd podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. upravil trestnú sadzbu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona (1 až 5 rokov) a zvýšil dolnú hranicu o jednu

tretinu. Následne teda ukladal obžalovanému trest pri dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby (28 mesiacov až 5 rokov).

Výkon uloženého trestu odňatia slobody súd zatiaľ nenariadil, ale určil nad obžalovaným probačný dohľad. Obžalovanému tak súd poskytol priestor, aby počas skúšobnej doby svojim životom preukázal, že je schopný (ochotný) viesť v budúcnosti riadny život.

Pre zvýšenie účinku podmieneného odsúdenia súd uložil obžalovanému aj povinnosti, ktoré by mali eliminovať jeho doterajšiu nečinnosť a primäť ho k pozitívnej zmene v jeho správaní. Pri špecifikácii uložených povinností súd nebol obmedzený výpočtom uvedeným v § 51 ods. 4 Tr. zák., ktorý je len demonštratívny (obdobne NS ČR č. 8 Tdo 1032/2011, č. 8 Tdo 174/2014).

Plnenie súbežne uložených povinností ohľadom riadneho platenia výživného a splatenia dlhovaného výživného bude priebežne kontrolovať probačný a mediačný úradník. Hrozba možného výkonu trestu odňatia slobody, v spojení so súbežne uloženými povinnosťami, by mala byť pre obžalovaného dostatočným motivačným faktorom pre zmenu jeho doterajšieho prístupu k plneniu si svojich rodičovských povinností.

Ak by sa po skončení skúšobnej doby (alebo počas nej) predsa len ukázalo, že obžalovaný si uložené povinnosti neplnil riadne a včas alebo inak nevedol riadny život, súd môže rozhodnúť o tzv. premene uloženého trestu odňatia slobody a nariadiť jeho nepodmienený výkon. Práve a len obžalovaný teda môže svojím správaním (konaním) počas skúšobnej doby ovplyvniť, či bude uložený trest odňatia slobody napokon vykonaný alebo či dôjde (po uplynutí skúšobnej doby) k zahladeniu tohto odsúdenia aj bez jeho reálneho výkonu.

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil z nedbanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin páchal závažnejším spôsobom - po dlhší čas,

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Dolný Kubín v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
- zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.